

- здійснення поглиблення Дніпро – Бузького каналу до відмітки 13,5 м з метою забезпечення заходження до портів м. Миколаєва великих морських суден;
- технічне переоснащення і оновлення основних виробничих фондів транспорту та дорожнього господарства переважно транспортними засобами вітчизняного виробництва із застосуванням сучасних механізмів їх придбання (оренда, лізинг тощо);
- підвищення технічного рівня та якості будівництва і ремонту автомобільних шляхів, мостів, аеродромів, залізниць та приведення їх у відповідність з євростандартами транспортної інфраструктури із запровадженням сучасних технологій транспорту;
- розвиток і вдосконалення мереж регулярних транспортних сполучень;
- підвищення швидкості, якості та надійності транспортних перевезень та послуг;
- удосконалення державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій у галузі транспорту, у тому числі з питань формування тарифної політики та ліцензування транспортних послуг;
- підвищення рівня безпеки транспорту (шляхом будівництва та реконструкції автомобільних шляхів як міжнародного, так і місцевого значення), у тому числі екологічної.

Література:

- 1 Миколаївська обласна державна адміністрація. Офіційний сайт. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mykolayiv-oda.gov.ua/ua/myko/transport/>
- 2 Стратегія економічного і соціального розвитку Миколаївської області на період до 2015 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://economy-mk.gov.ua/download/SocEconom/2013/Vikon-zah2012.doc>
- 3 Програма економічного і соціального розвитку Миколаївської області на 2011 – 2014 роки «Миколаївщина – 2014». [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.mykolayiv-oda.gov.ua/store/files/file/reforms_for_pipl/programa.doc

Стегней М.І.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та фінансів
Мукачівський державний університет

Паук М.І.

головний економіст бюджетного відділу
фінансове управління Мукачівської РДА

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Прагнення України до інтеграції у європейське співтовариство потребує розробки заходів, механізмів сталого розвитку та якнайскорішого прийняття рішень у цій сфері розвитку людського потенціалу нашої держави. Без подолання негативних тенденцій в розвитку окремих регіонів, наша держава не зможе ефективно конкурувати з економічними системами інших розвинених країн. Низький рівень життя населення загрожують впливом найбільш активної та працездатної його частини за кордон, активізує зовнішню трудову міграцію, що посилює процес занепаду сільських територій.

Державне регулювання виступає основним напрямом забезпечення сталого розвитку українського села та засобом забезпечення рівноваги економіки України. Методи, форми та масштаби державного регулювання визначаються характером і гостротою економічних, соціальних, екологічних та інших проблем в конкретних умовах місця і часу.

Державне регулювання сучасної вітчизняної економіки передбачає її переведення на інтенсивний шлях розвитку з послідовним скороченням витрат на екстенсивне зростання і забезпеченням вкладень в інтенсифікацію ефективного використання та оповіщення вже створеного господарського потенціалу. В період здійснення в Україні шквально-економічних реформ, потрібні зусилля для пошквального розвитку сільських територій з метою забезпечення їх стабілізації та економічного піднесення. Такі перспективи вимагають використання певних засобів, механізмів та інструментарію державного регулювання економіки.

Відомі до концепції економічної політики, яка запропонована голландським економістом, першим лауреатом Нобелівської премії з економіки Я. Тінбергеном складовими економічної політики є: ключові цілі суспільного добробуту (набір макроекономічних показників); інструменти, якими володіє уряд (чотири групи – бюджетно-податкові або фіскальні, грошово-кредитні або монетарні, регулюючі доходи та зовнішні, зокрема, маніпуляції з валютним курсом); модель, яка поєднує цілі та інструментарій і дозволяє визначити оптимальний масштаб політичних дій [4]. В сучасних умовах ця теорія, разом з працями німецького економіста В. Ойкена, є базовою при формуванні системи державного регулювання соціально економічних процесів розвитку. Сучасні науковці все більше звертають увагу на проблеми невизначеності, які є досить різноманітними. Так, в умовах невизначеності уряд не може знати точно, який вплив справлять його заходи на цільові показники. До проблем невизначеності можна віднести часові лаги між виникненням тієї чи іншої небезпеки з прийняттям рішень та їх економічним ефектом.

Для державного регулювання економіки в ринкових умовах господарювання характерним є компліція системи типових норм і заходів законодавчого, виконавчого та контролюючого характеру, які здійснюють державні установи та суспільні організації з метою стабілізації та адаптації соціально-економічної системи до існуючих умов, яким притаманна мінливість. Процес державного регулювання соціально-економічних явищ і процесів передбачає послідовне дотримання норм та виконання комплексу організаційних, економічних, фінансових, управлінських заходів, які виступають складовими компонентами ефективної політики забезпечення сталого суспільного розвитку.

Як вірно відмічають І.О. Грцицева та А.Я. Сохнич, підприємництво є одним із основних чинників формування і розвитку соціально орієнтованої ринкової економіки. Без створення правових, економічних, організаційних, інституційних та соціальних передумов для підприємництва економіка України неспроможна функціонувати в конкурентному світі. Створення сприятливих умов для розвитку різних форм підприємництва та урізноманітнення господарської діяльності повинно стати основним завданням державної, регіональної та місцевої влади. Акцентування нових функцій через розвиток підприємництва, сприятиме самозайнятості населення, збільшенню його доходів та підвищенню рівня життя в цілому. Туристсько-рекреаційна функція, може стати однією з найважливіших яка реалізується через функціонування підприємницьких структур різного типу у сфері туризму [1, с. 80].

Для України важливим є вивчення зарубіжних навиків формування сталого розвитку територій, аналіз їх закономірностей та тенденцій розвитку. Особливо корисним для вітчизняної економіки, в контексті європейської інтеграції, повинен стати досвід країн Європейського союзу.

Європейський досвід регулювання розвитку як окремих територій, так і підприємницьких структур засвідчує високу якість регуляторної політики, яка проявляється не лише у послабленому оподаткуванні господарюючих суб'єктів, але й у розвиненій та диверсифікованій системі дотування, субсидування та відшкодування витрат на страхування діяльності.

Розвинуті країни світу активно субсидують аграрний сектор також і з міркувань продовольчої безпеки та мінімізації загрози надлишкової міграції сільського населення в міста і за кордон тощо. Величина таких субсидій досягає в країнах ЄС може перевищувати 50% від вартості сільськогосподарської продукції. За існуючими

оцінками майже на дві третини обсягів сільськогосподарської продукції, що реалізується на внутрішньому ринку ЄС, поширюються державні заходи підтримки [2].

У деяких економічно розвинених країнах ЄС, зокрема Норвегії та Австрії, частка державних витрат на підтримку національного сільськогосподарського виробництва наближається або, навіть, може перевищувати частку результатів сільськогосподарського виробництва у ВВП. Такий значний рівень державної підтримки сільгоспвиробництва в країнах ЄС безпосереднім чином пов'язаний з забезпеченням умов для агроформувань витримувати конкурентний тиск, впроваджувати інноваційні технології, а також займатися вирощуванням екологічно чистої продукції [3].

Державне регулювання виступає основним напрямом забезпечення сталого розвитку українського села та засобом забезпечення рівноваги економіки України. Методи, форми та масштаби державного регулювання визначаються характером і гостротою економічних, соціальних, екологічних та інших проблем в конкретних умовах місця і часу. Для державного регулювання економіки в ринкових умовах господарювання характерним є компіляція системи типових норм і заходів законодавчого, виконавчого та контролюючого характеру, які здійснюють державні установи та суспільні організації з метою стабілізації та адаптації соціально-економічної системи до існуючих умов, яким притаманна мінливість.

Державне регулювання сучасної вітчизняної економіки передбачає її переведення на інтенсивний шлях розвитку з послідовним скороченням видатків на екстенсивне зростання і забезпеченням вкладень в інтенсифікацію ефективного використання та оновлення вже створеного господарського потенціалу. В період здійснення в Україні низки економічних реформ, потрібні зусилля для поживлення розвитку територій з метою забезпечення їх стабілізації та економічного піднесення. Такі перспективи вимагають використання певних засобів, механізмів та інструментарію державного регулювання економіки.

Література:

1. Іртицева І.О. Агротуризм – основа розвитку сільських територій / І.О. Іртицева, А.Я. Сохнич // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Сучасні проблеми розвитку сільських територій: [зб. наук. пр.] / НАН України. Ін т регіональних досліджень; редкол.: В.С. Кравців (відп. ред.). – Львів, 2011. – Вип. 6 (92). – С. 75-81.
2. Іртицева І.О. Європейський досвід економічного розвитку сільських територій: проблеми адаптації / І.О. Іртицева, О.М. Потапенко // Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення. Праці III науково-практичного семінару з міжнародною участю, 20-21 жовтня 2011 р. / відпов. Ред., Письменний С.М., Карасєва Н.В. – Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2011. – С. 197-204.
3. Іртицева І.О. Інноваційний розвиток сільських територій: адаптація міжнародного досвіду в національних реаліях: [монографія] / Іртицева І.О., Сохнич А.Я. – Миколаїв: Дизайн та поліграфія, 2012. – 172 с.
4. Майстро С. Сутність та напрями державного регулювання аграрного ринку в зарубіжних країнах: [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.academy.gov.ua/.../06-MAYSTRO.pdf.